

Naročnina lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrt leta . . . 250
 Mesečno . . . 1—
Dunaj Avstrije: —
 Celo leto . . . 15—
Pesamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
„Straža“ izhaja v pon-
edeljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
 Karlova ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Trst ni v nevarnosti.

Naše nove postojanke na Goriškem trdne. — Naši uspehi v Karpatih. — Bolgarski uspehi. — Važni ministrski posveti na Dunaju. — Rumunska politika.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 20. avgusta.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Armadna fronta generala kavalerije nadvojvode Karola: Na Maguri zahodno od Moldave je bilo več napadov odbitih. Nemške čete so zavzele goro Kreta. Na severno-vzhodnih obronkih Černe Hore se boji nadaljujejo. Severno od Tatarskega prelaza so se močnejši sovražni sunki izjalovili. Južno od Horozanke je naš topovski ogenj prodirajočo rusko kolono razpršil.

Armadna fronta generala-feldmaršala plem. Hindenburga: Pri Kiselienu so nemški oddelki pregnali sovražnika iz nekaterih prednjih jarkov. Pri Rudka-Červičah, kjer so Rusi vdrl na zahodni breg reke, napreduje uspešno naš protinapad. Sovražnik je pustil v rokah zavezniških čet 367 mož in 6 strojnih pušk.

Italijansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 20. avgusta.

Francosko bojišče.

Severno od reke Somme je vojno delovanje polagoma pojenjalo. Pri Owillersu so še trajali do večera boji iz bližine. Posamezni sunki so bili severno-zahodno od Pozieresa ter ob obeh straneh gozda Foux aux odbiti.

Po sedaj došlih poročilih se je napada dne 18. avgusta udeležilo najmanj osem angleških in štirih francoske divizije.

Desno od Moze je sovražnik včeraj zvečer še ponovil svoje napade na ozemlju Thiaumont-Fleury. Ponovno je vdrl v vas Fleury, v ostalem pa bil odbit. Severno-zahodno od utrdb Thiaumont in v gozdu Chapitre so ostali sovražni sunki z ročnimi granatami brez uspešni. Angleške patrulje so bile pri Fromellesu in severno-zahodno od Lievina odbite. Pri kraju Lintrey je bilo nekaj sovražnikov vjetih.

Rusko bojišče.

Armadna skupina maršala Hindenburga: Ob Berezini severovzhodno od Djeljatichi so bili ruski poskusi za prehod čez reko izjalovljeni. Na obeh straneh kraja Rudka-Červiče ob Stohodu je še boj s sovražnimi četami, ki so prodrle na zahodni breg reke, v teku. V uspešnem protinapadu je bilo vjetih 6 častnikov in 367 mož ter vpljenih 6 strojnih pušk. Vzhodno od Kiselina smo vrgli Ruse iz naprejpomaknjenih jarkov.

Armadna skupina generala kavalerije nadvojvode Karola: Severno od Karpatov nobenih posebnih dogodkov. V gozdnatem gorovju so se nemške čete polastile višine Kreta južno od kraja Ža-

bije in so zavrnile močne sovražne napade na goro Magura.

Balkansko bojišče.

Kraja Bicklista (južno od Prespa-prelaza), in Banica sta zavzeta. Severno od jezera Ostrevo smo vrgli srbsko drinsko divizijo z višin Džemat Jeri in Meterio Tepesi, ki obvladujejo okolico. Protinapade smo odbili.

Trst izven nevarnosti.

Dunaj, 20. avgusta.

Naša fronta na Primorskem se je že močno utrdila. Naš vojni položaj se vsled dosežane izpremembe naše fronte ni popolnoma nič poslabšal. Računati se sicer mora vsak dan z novimi sovražnimi napadi, a sovražnik ne more več naprej. Trst pa danes ni bolj ogrožen, kot ob začetku vojske z Italijo.

Dolgotrajni ministrski svet.

Dunaj, 20. avgusta.

Včeraj se je predpoldne in popoldne pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha vršil ministrski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. Posvetovanja so trajala od 10. do 12. in od 4. do 12. ure ponoči.

Dunajski dopisnik lista „Dzienik Polski“ poroča svojemu listu, da se bodo v kratkem v zvezi z važnimi političnimi dogodki izvršile tudi važne osebne spremembe na najvišjih uradnih mestih.

Iz ruskega poročila.

V ruskem vojnem poročilu z dne 16. avgusta se glasi:

Štetev je dovršena in ves plen, čet generala Brusilova v času od 4. junija do 13. avgusta, v katerem so se začela podvzetja in se zavzele v zimi zgrajene nemške in avstrijsko-ogrske črte od Pripjela do rumunske meje, znaša: 7757 častnikov, 350.845 vojakov, 405 topov, 1326 strojnih pušk, 388 metalcev bomb in min in 292 municijskih vozov. Razven tega se je zaplenilo veliko število pušk, gradiva za preložljive železnice, glasovodne priprave, artilerijska skladišča in pionirska orodja.

Nemški P-čolni ob angleški obali.

Nemško mornariško poveljstvo javlja: V vodu vju angleške vzhodne obali so naši podmorski čolni dne 19. avgusta potopili eno sovražno majhno križarko in enega torpednega rušilca. Težko poškodovana s torpednimi streli je pa bila ena majhna križarka in ena velika vojna ladja.

Na pomoč goriškim begun- cem!

Primorskim beguncem, ki prihajajo te dni skozi naše dežele, dele vojaške oblasti, deloma pa tudi vlada in v Ljubljani posebno tudi ljubljanski damski okrepčevalni odbor, jedila in okrepčila. V tem oziru je za bednike dobro preskrbljeno, toda hučo je, kar se tiče obleke, saj je veliko beguncev, ki nima-

jo niti najpotrebnejše obleke. Predsedstvo posredovalnice za goriške begunce se obrača zato v sporazumu s c. kr. deželno vlado na naše prebivalstvo s prošnjo, da se spomni teh revežev in jim daruje obleke, katero je oddati na imenovani posredovalnici v Ljubljani, Dunajska cesta št. 28 I; le-ta bo potem razdelila obleko med begunce. Rojaki! Za naše drage brate gre! Odprimo jim srce v teh resnih, težkih urah in storimo zanje, kar kdo največ more. Danes meni, jutri tebi! Naj domoljubne žene in dekleta postavijo odseke, katerih naloga bo, da nemudoma po-brati po hišah obleke in odeje.

Dobro bi bilo, da bi se tudi s prižnic naprosilo prebivalstvo, naj nujno pomaga, ker sila je velika. Naše Marijine družbe zopet na delo! Prosimo, da odpošiljatelji blagohotno poravnajo tudi poštnino, da se posredovalnice, ki potrebuje veliko sredstev, preveč ne obremenijo. Tudi za vsak najmanjši denarni dar bo posredovalnica zelo hvaležna. Za našo ljubo domovino trpe primorski begunci. Zato naj jim vsak v za-ledju pomaga!

Novo-avstrijska politika.

„Karlsbader Tagblatt“ priobčuje pod tem naslovom članek, ki je simptomatičen za sedanje politično vrvenje med češkimi Nemci — znak, da so sedanjí veliki dogodki tudi med njimi začeli orati brazde v njivo njihove dosedanje tradicionalne politike napram slovanskemu vprašanju. Zdi se, da se je vsaj v nekaterih nemških glavih začelo svitati in prodirati izpoznanje, kako kriva in zgrešena je bila le-ta njihova dosedanja politika — da slovanskega vprašanja niti razumeli niso.

Članek se glasi:

Seststoletna obdonavska država, ki je preživela izpremembe turških vojen, 30letno vojno, boje z Friderikom Velikim in Napoleonom, kakor tudi vojno leto 1866, se je sedaj rama ob rami, tesno združena z nekdanjim nasprotnikom, v dveletni svetovni vojni zmagonosno vzdržala ne glede na razne pripetljaje.

Avstrijska državna ideja, čustvo skupne pripadnosti vseh narodov k obdonavski državi je na klubaj vsem pesimistom inozemstva in tuzemstva slavlila svoje zopetno vstajenje. In sedaj je na vseh narodih države, posebno pa na avstrijskih Nemcih, da se orijentirajo na novo — in to tembolj, ker si ti poslednji prisvajajo vodstvo v habsburški monarhiji.

Ne gre samo za vprašanje organizacije bodočih izvoljencev nemškega naroda v Avstriji, torej za podstavo za nove volitve v avstrijsko poslansko hišo, marveč za resnično modern nemški ljudski program — za skupni avstrijski državni program.

Ker bivajo Nemci raztreseni po vseh delih naše habsburške države, more njihovim resničnim narodnim interesom odgovorjati le tak program, ki ob varovanju respektivnega ojačenja državne enotnosti stremi po ustavni reformi, ki bo tudi njihove manjšine ščitila pred raznarodovanjem, ki bo zagotavljala svoboden naroden razvoj Nemcev, kakor tudi vseh drugih narodov v državi!

Narodno zaokroženje, ustvaritev narodnih katedrov, uvedba proporcionalnega volilnega sistema, vdejstvovanje narodne avtonomije v narodno kultu-

relnem pogledu v gotovih mejah, vse to ni še, vsako samo za-se, recept za rešitev skupnega narodnostnega vprašanja monarhije, ali v svojem sestavu (sintezi), v svoji skupnosti je jako primerno, da pripomore k ublažitvi narodnih sporov med posameznimi plemeni.

Naroden sporazum pa ni potreben samo na Češkem, marveč je neizogibno potreben v vseh jezikovno mešanih območjih skupne monarhije, je to najvažnejša državna zahteva, vrhni predpogoj vsakega političnega in gospodarskega napredka v Avstriji. Nezmerni narodnostni in plemenski boj brez ciljev, ki je skozi desetletja preprečal vsako gospodarsko politiko za povzdigo blagostanja (in take politike bodo bolj nego kdaj zahtevali po vojni vsi sloji prebivalstva, ki producirajo), ne bo smel v bodočnosti zopet ovirati vseh zakonodajnih zastopov. Da se ta boj vseh proti vsem v bodočnosti prepreči, treba odslej do sklepa miru z besedo in pismom delati na to, da naša skupna notranja politika zapusti poti starega praznega, frakcijskega prerekanja in da se navede na pot velikopotezne ljudske in državne politike.

V času nastajanja srednjevropske državne zveze, ko čaka monarhije nova naloga na Balkanu, se mora obzorje zakonodajalcev in državnikov razširiti, se mora končno v vseh narodnih tabornih natečinonistroni Litve spoznati zveza narodnostnih vprašanj v obbeh državnih polovicah med seboj in z balkanskimi. V časih politike svetovnega gospodarstva ni več prostora za politiko po okrajih, zatesneno provincijalno perspektivo, za negativen nacionalizem.

Stare stranke vseh avstrijskih narodov morajo svoje programe prilagoditi novemu času ali pa umakniti se novim možem, ki so se kaj naučili iz te svetovne vojne!

Glavni nauk iz te vojne pa je, da najsrđiteji sovražnik skupnega nemškega naroda, naše monarhije in evropske kulture je — panrusizem. Proti temu in ne proti posameznim slovanskim narodom se mi borimo v svetovni vojni, to razglašajo že nekoliko časa cela vrsta razumnikov in politikov v nemški državi.

In v tem boju ne moremo pogrešati protiruskih elementov v zapadnih in južnih Slovanih kot zaveznikov. Zato je treba stremeti po taki rešitvi ne samo pomskega, ampak tudi maloruskega in južnoslovanskega vprašanja, ki odtegne tla ruskemu rovarskemu delovanju na vzhodu in na jugovzhodu naše monarhije, v Galiciji, v Poljski in na Balkanu, in ki poli-

tično in gospodarsko pozicijo naše monarhije in njenih zaveznikov napravi nepremagljivo.

To pa se posreči le tedaj, če bodo v vsej naši monarhiji končno razumeli, da se po tej svetovni vojni ne bo moglo nena tej, nena onistroni Litve raznarodovati celih narodov in da treba marveč vsakemu poedinemu dajati možnost svobodnega razvoja do tiste mere, da ne bo trpeja državna skupnost. Le tak program odgovarja življenjskim interesom skupnega nemškega naroda, novim nalogam skupne monarhije na vzhodu in južnem vzhodu ter ustvarja potrebne predpogoje za trajen notranji in vnanji mir, kakor tudi za velikopotezno gospodarsko politiko.

Italijansko bojišče.

Iz poročil, ki prihajajo iz italijanskega bojišča, je razvidno, da se je italijanska ofenziva na Primorskem ustavila in da se od naše strani pripravlja resen protinapad. Trst je baže izven nevarnosti. Naša nova črta je trdna.

Naši se pripravljajo na odločen odpor.

Kakor poročata „Giornale d'Italia“ in „Secolo“, so italijanski zrakoploveci prinesli poročilo, da se Avstriji na Krasu pripravljajo na resen odpor. Vzhodno od Gorice so zbrane sedaj številne avstrijske čete in mnogobrojno topništvo.

Italijanska uradna poročila.

Dne 16. avgusta: Na kraški gorski planoti in na hribovitem ozemlju vzhodno od Gorice hudi topovski boji in boji metačev min. Napadi naše infanterije so nam priborili sovražna kritja ob obronkih Počinke na severnem robu kraške planote in v bližini pri Sv. Katarini in pri Sv. Marku. Sovražnik je izgubil 353 vjetnikov, med temi 11 častnikov. Na ostali fronti so bili običajni sovražni napadi odbiti. Na planoti Asiaga se je lastnim oddelkom posrečilo vdreti v nekatere sovražne jarke na obronkih gore Mosciš. Vsled sovražnega zatvornega ognja smo se neovirano umaknili v lastno postojanko, pri čemur smo vzeli seboj nekaj vjetnikov. Oddelk 14 letal je večeraj metal bombe na kolodvorske in vojaške naprave v Prvačini in na Dornbergu. Vrženih je bilo dve in pol tona bomb velike razstrelilne sile. Vspeh je bil viđen. Kljub hudemu obstreljevanju sovražnih obrambnih baterij so se vrnila vsa letala.

Laški kralj pri Opatjem selu.

Italijanski mornariški minister Corsi si je ogledal pristanišče v Gradežu. Laški kralj je bil navzoč med boji pri Opatjem selu. Poročilo iz Lugana pravi, da je dne 15. avgusta popoldne avstrijska gra-

nata razpočila komaj 10 m od kralja. Železni drobci so frčali na vse strani.

Boji za Gorico.

Junaški boj je dobojevan, usoda Gorice je zapечатena. Pričenja se nov boj, načrt mrtvim truplom mesta vrtnice, ki se sedaj nahaja med borilci. Kajti to je pač tragika Gorice, da militarično, četudi pomoni za naša sreča toliko, ni nič drugega kot zaledje za podgorsko postojanko in da ž njo stoji in pade. Od enega samega griča je bila 14 mesecev odvisna usoda mesta. Grič je ilovnat in pada s strmim kamenitim pobočjem v Sočo. Prej je rasel po njem kostanj, bukev, jesen, hrast in borovec. Proti zapadu pobočje ni strmo, temveč se znižuje polžno, kot da bi vabilo Italijane, naj pridejo bliže. Pod njegovim južnim pobočjem se vpenja železni goriški železniški most čez Sočo. Širok krog žičnih ovir in strelskih jarkov se nahaja pred predmostjem; na levi v zvezi s podgorsko postojanko, na desni pa zapognjeno proti reki. Steklenozelena stopa Soča iz gora, ki so jo utesnjevale, šumi osvobodjena preko gramoza in pušča, kakor je pač voda visoka, peščene otoke po strugi. Avstrijska obrambna črta se je pri Štandrežu umaknila čez reko do izliva Vipave. Pod vrhom Sv. Mihaela se razpreda po obsežnem pesku cela mreža strelskih kritij in zakopov, ki jih je videti od zgoraj kot mišje rove. Kilometre daleč je levi breg reke navrtan po tisočeri in tisočeri granatnih rupah. Pri goriškem predmestnem kolodvoru Šempeter se začnejo pečati granat izgubljeni v razvalinah hiš.

Najčudovitejše mesto.

Vojni poročevalec piše: Celo leto je bila Gorica najčudovitejše mesto na svetu. Ležalo je popolnoma v strelnem pasu. Ne morda samo v dosegu artilerijskega, temveč tudi pehotnega ognja. Če smo šli skozi mestni vrt, da si skrajšamo pot do kopeli v zdraviliškem hotelu, so nam žvižgale kroglice okoli ušes. Nekomrat smo stopili v kavarno „Corso“, ko se je granata razletela pred vrati. Drugokrat je častnik, ki je sedel ob oknu v kavarni, hipoma mrtev padel s stola. Šrapnelska kroglica je predrila okno in njegovo srce. Ceste, ki so vodile k Soči, so bile z deskami zakrite, da bi jih ne videl sovražnik. Večina hiš je kazala sledove obstreljevanja, veliko jih je bilo, kakor da jih je razbila orjaška pest, veliko pa za silo podprtih s tramovi. Toda po razvalinah na dvoriščih so se igrali otroci in med podprtimi frontami hiš so klopotali leseni sandali deklet in žena, ki so hodile na trg. Dočim so se vojaške in civilne oblasti že davno preselile v kleti, so še vedno stari možje gledali iz oken najvišjih nadstropij in polagoma puhali iz svojih pipic. Bili so to večinoma ubožni ljudje, ki so bili ostali v Gorici in so se privadili vojni. Smrt za civiliste je zavzela zanje obliko granate. Ljudje niso obolevali, temveč jih je ubijalo. — Do 300 italijanskih topov je bilo nameščenih od Moše do Števerjana, topov vseh vrst: poljskih topov, lahkih in težkih havbic, težkih topov, težkih možnarjev, kalibra 21 in 28 cm. Zadnje tedne se je italijanska

LISTEK.

Obisk.

Spisal Jos. Stariha.

Siva, gosta megla se je vlačila okoli kriba in lezla iz doline navzgor. Kakor kača se je začela ovijati samotne hiše pod gozdom, se ovila in lezla višje in višje. Drobno je pršlo iz nje, vlažnomržeče — zadušalo je po snegu, v kratkem bosta bela gora in breg. In potem ne bo več izhoda od tukaj, kakor v grobu se bo počivalo vso dolgo zimo. Lani je že se bilo, se je pretolklo, mož je delal gaz dan za dnem, in tako se je vsaj enkrat na teden prišlo do prvih skupnih koč, do prodajalne, do cerkve, ki se je belila tam daleč v dolini, kakor labud na jezeru ob lepih, solnca polnih dneh. Toda letos, kaj bo letos, ako nas zamete tako kakor lansko leto? Pred tremi meseci je odšel, poslovil se od nje in od štirih otrok in bogve, kdaj se vrne. Kam? Na vojsko! Tako je razmišljala Franica v samotni koči.

Kako je že bilo tisti dan, tisto nedeljo zjutraj? Od maše je prišel, razgret in zasopljn. Visoko gori je stalo solnce in se smejalo ter zlatilo setve in jih zorilo. Tako toplo je bilo naokoli, tako gorko v sreč in polno hvaležnosti do Njega, ki daje solnce toploto in stori, da rastejo setve, da bogato obrodi zemlja, kakor bo bogato obrodira letos.

„Franica, ne ustraši se“, ji je dejal in vzdignil starejšo Ančko k sebi.

„Kaj se bom strašila, saj si doma. Kmalu bo pripravljeno kosilo, samo še hipec.“

„Franica, kosili bomo morda zadajšč skupaj, pogrnj mizo z belim prtom in otroci naj posedejo z nama naokoli.“

Ančka ga je vlekla za goste črne brke, gledala nanj z veselimi plavimi očmi in se smejala.

„Kaj imaš, Janez, da se tako grdo šališ?“ ga je vprašala žena.

Postavil je Ančko na tla, pristopil k drugim trem, ki so se igrali za hišo in prinesel drugega za drugim noter. Primaknil je stole k mizi in jih posadil nanje. Ančka je zlezla že sama gori. In nato je prisedel še on.

Žena ni vprašala več, prinesla je na mizo boren obed in prisedla.

„V imenu Očeta in Sina in sv. Duha“, se je prekrizal mož in odmolil glasno očenaš.

Potem je zajel in napolnil otrokom lesena torilca.

Žena pa ni zajela, zamišljeno je zrla pred se, njene oči so vpraševale: Kaj ima, da noče povedati? Da se obotavlja z besedo na dan?

„Zajmi, Franica“, je dejal mož, „dobro naj tekne nam vsem za slovo.“

Prestrašila se je, nekaj tesnega ji je leglo na srce in težkega.

„Kaj govoriš tako v ugankah, Janez? — Kam pojdeš — čemu nas misliš zapustiti — ali nismo vsi tvoji?“

„Vsi tvoji“, je ponavljal najmlajši debeloglavec z okornim, še ne uglajenim jezikom.

Janezu se je zamrzilo oko, pogledal je okoli sebe, kakor bi prosil pomoči, a od nikoder je ni bilo. Počasi je zajemal, jed je ostajala v grlu, beseda ni hotela na dan. In kakor njemu, tako se je ustavilo počasi vsem, do polovice polna skleda jedi je stala na mizi.

„Jejte, otroci — jej, Franica!“, je silil Janez.

„Kaj vam je, ali niste lačni?“

Žena ni odgovorila ničesar, samo čakala je. Zdelo se ji je, da visi neka groznega v zraku nad njimi, velika pošast z dolgimi in neštevilnimi ostrimi

kremplji, tipajočimi naokoli, vedno nižje segajočimi. Sedaj, sedaj se morajo zapičiti v meso in trgati — trgati —

Janez je potegnil iz žepa steklenico vina, stopil po kozarec in natočil.

„Spodobi se, da tudi pijemo danes. Bog s teboj, žena, Bog z vami, otroci!“

Izpil je naglo in natočil ženi.

„Ne pijem poprej, predno poveš, kaj da je“, je rekla ona.

Janez je gledal skozi okno, kjer so šumele jablance, kjer so se preletavali kosi in v ozadju plaval beli oblaki, hiteči dalje, dalje, Bog ve kam. Tudi on pojde Bog ve kam, čez daljne planjave, čez zelene travnike, bele vode in črno lesovje. A oblak se vrne — in on — se li bo kdaj?

Obrnil se je naglo, sunkoma, in dejal: „Božja volja je tako, Franica, in — cesarjeva.“

Franica je nenadoma razumela. Kar se je že šepetalo nekaj dni, kar so pripovedovali drvarji, to se je zgodilo.

Zaplakala je kakor otrok in se privila k ljubljenu možu.

„Kdaj moraš odtod, Janez?“ je vprašala in naslonila glavo na njegovo ramo.

„Tako, se danes — no in sedaj pij!“

S tresočo roko je prišla kozarec in ga nastavila na ustnice.

„Na srečno vrnitev, Janez!“

„am gle ata?“ je vprašal debeloglavec.

Mati mu je z roko zamašila usteca in dejala: „Ne vprašuj, otrok — ata se vrne — kmalu —“

Ančka je gledala razumno, kakor bi bila v tišem hipu dozorela v resno ženo in dejala: „Kaj ne, ata, da se spomniš na nas?“

Popoldne je Janez pospravljaj svoje reči v kovčeg. Kmalu je bilo vse notri in na vrhu kos gnjati in črnega kruha.

artiljerija pomnožila se za veliko baterij, med njimi z novimi velikimi topovi kalibra 21 in 24, ki so segali dalje kot oni drugi, ker so obstreljevali celo že kopališče Sesljan, ki so ga prej obstreljevale samo italijanske torpedovke, in se njihove prihajajoče granate komaj slišijo. Vsa ta topovska žrela so naperili proti temu 7 km dolgemu frontnemu odseku. Na vsakih 30 m je takorekoč prišel en top. Marsikatero točko je v enem dnevu zadelo več kot 1000 granat. Jedro vseh napadov v peterih soških bitkah je bil pa Podgorski vrh, sosedni oslavijski cerkveni rob in Sabotin, ki kakega pol tisoča metrov globoko skoro navpično pada v Sočo. Na južni strani se priključuje pravo predmostje, ki ga Podgorski vrh nadvišuje za 200 metrov.

Najgroznejša noč v Gorici.

Zadnja noč od 7. na 8. avgusta je bila za Gorico najgroznejša. Ze čez dan so povzročile italijanske vžigalne granate požare na raznih delih mesta, zvečer pa so gorele cele vrste hiš. Črmenje topov je bilo tako, da v pondeljek ni bilo videti živega človeka na cesti. Granate so žvižgale in treskale, doli ob bregu Soče je bilo, kakor da se je pekel odprl. Ako so za trenutek utihnili težki topovi, so se oglasile že strojne puške in so pikale in trkale, kakor bi trkala smrt na mestna vrata. Ko so naše čete dobile ukaz, da izpraznijo mesto, so zapustile ob prvem zorinem svitu kup razvalin, iz katerih se je dvigal ogenj — Bili so to ostanki goriškega mesta.

Potres v Italiji.

Potres je v Italiji napravil ogromno škodo in zahteval večje število človeških žrtev. V krajih Mondolfo, Maratta, Fano, Catolica in Ricconi so bili potresni sunki tako silni, da so morali ljudje več noči prenočiti pod milim nebom. Kljub trudu italijanske cenzure, da bi prikrila strahoto potresa, se vidi iz podrobnosti, da se posebno trpeli Rimini, Pesaro in jadransko obrežje do Jakina. Priznava se, da je v Rimini mnogo mrtvih. Vse prebivalstvo biva na prostem. Nihče se ne sme vrniti v hiše. Zasebna poročila pravijo, da je porušena polovica mesta.

Rusko bojišče.

V bukovinskih Karpatih smo dosegli precejšnje vspehe. Zavzeli smo gori Maguro in Kreta. Na severnem pobočju Karpatov med prelazom Jablonica in bukovinsko-gališko mejo se vrše srditi boji za prehode na Ogrsko. Na ostalih delih ruske fronte nič posebnega.

Naši zasedli goro Maguro.

Dne 18. avgusta so naši v Bukovini z naskokom zavzeli goro Maguro (1556 m), ki leži severozahodno od Kirlibabe.

Ob Črnem Čeremošu.

V južnovzhodnem kotu Galicije smo se dne 18. avgusta pred preveliko rusko premočjo umaknili iz naših postojank ob Črnem Čeremošu južno od mesta

„Da ne boš lačen že prve dni“, je dejala Franica in milo se ji je storilo ob tej misli.

Potem je stopil Janez pred hišo in pogledal po svojih njivah. Vse se je svetilo v veliki svetlobi, da je jemalo vid. Žito se je zibalo in globoko klanjalo, koruza je stala ravno kakor roj vojakov in rumenela, krompir je odevital in daleč zadaj je dvigala bohotna detelja svoje rdeče cvetove, da je bilo videti, kakor kri.

Molče se je Janez poslavljaj od domače grude, lepe in od Boga blagoslovljene. Težje mu je bilo, kakor si je predstavljal še malo prej, tako težko, kakor tistikrat, ko se je poslavljaj od matere, preden so zabili pokrov na nje krsto.

Tam v začetku dolge njive je bila zasajena v črno zemljo lopata in zraven nje motika. Navskriž sta stala ročaja in naravnost kvišku sta gledala proti solncu.

„Ne spravi ju, tam naj ostaneta, dokler se ne vrnem“, je dejal Janez ženi in ona je molče prikimala.

Žena in otroci so ga spremili do ograje pred hišo. Še enkrat so si segli v roke, Janez se je nagnil k otrokom, potem k ženi. Nato je zamahnil z roko in hitel navzdol, ne da bi se več ozrl.

Trije meseci so potekali od takrat. Megla se je vlačila, gosta in siva. Na ognjišču je tlelo nekaj drv na panju, velik kotel je visel nad njimi. Večidelno se je, temne sence so padale po kuhinji, rdeči, krvavordeči prameni so se prikazovali od ognja na tleh in po kotlih in izginjali.

Franica je sedela na ognjišču, otroci so dreмали okoli ognja. Že dolgo ni pisal Janez, že nad mesec dni. Bog vedi, kje je, kaj dela, ali je še živ, ali ga že krije tuja zemlja.

Žabi je na mejni gorski greben Črnahora. Na črti Jablonica-prelaz—Pop Ivan, dolgi 35—40 km, stojijo sedaj naše čete na karpatskih obmejnih višinah in branijo Rusom prehode na Ogrsko.

Lvov — glavni cilj ruske ofenzive.

Vojni poročevalec londonskega lista „Times“ na ruskem bojišču poroča svojemu listu: „General Saharov je dobil nalog, da spravi pod rusko oblast železniško črto Lvov—Stanislav—Černovice—Odesa. Vojna podvzvetja generala Saharova so v tesni zvezi z načrti generala Lešickija, ki ima nalog, da spravi pod rusko oblast za vsako ceno glavno mesto Lvov. Toliko je gotovo, da še bodo morali napraviti Rusi velikanske napore, predno pridejo v Lvov.“

Turki na gališkem bojišču.

Naše uradno poročilo z dne 18. avgusta omenja, da so turške čete, katere so nedavno dospele v Galicijo, v odseku Bothmerjeve armade uspešno odbile vse ruske napade. Bothmerjeva armada stoji severno od Dnjestra do Tarnopola.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se ofenziva angleško-francoskih čet ob reki Sommi, ki že traja dva in pol meseca, še vedno nadaljuje. V tej ofenzivi so pridobile angleško-francoske armade zavsem 121 štirirajskih kilometrov ozemlja. Francozi so poslali na bojišče 150.000 mož novih čet iz afriških naselbin, Angleži so pa zabili na francosko bojišče 40.000 Portugalcev.

Ob Sommi največje svetovno grobišče.

V nizozemskem listu „Nieuwe Courant“ opisuje vojni poročevalec boje na obeh straneh Somme sledeče: Dva in pol meseca trajajoča ofenziva angleško-francoskih armad ob reki Sommi se sme po pravici imenovati ena sama, skoro nepretrgoma se vršeca velikanska bitka. Izgube na obeh straneh so ogromne in znašajo 400.000 do 450.000 mrtvih. Ozemlje ob reki Sommi se sme po vsej pravici imenovati največje grobišče v tej svetovni vojski. Koliko trupel padlih bojevnikov je odnesla reka Somme in koliko jih počiva v njeni strugi, se niti približno ne more navesti, sodi se pač, da okrog 70.000 do 80.000 mož. Voda reke Somme je že dva meseca vsled človeških trupel, ki se nahajajo v njej, tako okužena, da ni v njej od mesta Reims notri do izliva v morje najti nobene ribe in sploh nobenega živega bitja.

Nemški podmorski čoln potopil 100 angleških ladij.

Nemški podmorski čoln, kateremu poveljuje kapitan Forstmann, je dosedaj potopil 100 sovražnih ladij med temi je bilo tudi več vojnih ladij. Vrednost sovražnih ladij, katere je potopil Forstmann, znaša okrog 600 milijonov mark.

Ogenj je odgoreval, Franici so lezle oči skupaj. Kar naenkrat zasliši od daleč čudovito godbo, vedno bliže, vedno bliže. Naredi se veliki dan, solnce sije kakor polet, vse se blišči naokoli, blišče se čelade in puške, svetijo se meči, razgečejo konji in pekečejo podkve. Med godbo vesela pesem, bliža se cel polk vojakov, prašnih zagorelih, a bleščečih oči in veselih src. V dolgih vrstah stopajo mimo nje, ki stoji na vratih in jih gleda in gleda in se čudi. Od vseh strani zaorijo glasovi:

„Živio cesar, živio domovina! Zmaga je naša, veselite se z nami!“

Franica gleda, vesolja poskakuje njeno srce! In glej, tam prav ob kraju stopa Janez, velik in močan, s kviško povzdignjeno glavo. Venec slave krasí in objema njegovo čelo, zmaga je zapisana v njegovih očeh.

„Pozdravljena, Franica, pozdravljeni otroci!“, zavpije, ko jo zagleda in hiti k njej takšen kakor je, s puško na rami in svetlim mečem ob strani.

Franici vzdrhti srce, nagne se k njemu.

„Vendar si prišel, čez dolgo si se spomnil na nas — glej, vsi smo zdravi — samo tebe smo težko čakali.“

Franica se je začudeno ozrla okoli sebe in si pomencala oči. Čudovito lepe so bile sanje, ki jih je zasanjala za trenutek ob brlečem ognju, med tem, ko so smrčali otroci in so se jim prsi dvigale rahlo — rahlo.

Stopila je z ognjišča in pred hišo. Na njivi je iz megle črnel križ — lopata in motika — dvigal se visoko, pošastno in čakal — čakal.

Nemška Vzhodna Afrika v angleški oblasti.

Londonski list „Times“ poroča o bojih v nemški Vzhodni Afriki, da se je vršila dne 26. julija pri Malangali bitka med angleškimi in nemškimi četami, v kateri so bile nemške čete vržene v smeri proti Iranu. Vsa nemška Vzhodna Afrika se sedaj nahaja v angleški oblasti.

Pred Solunom.

Pred Solunom so se pričela večja bojna podvzvetja. Na vzhodnem in zahodnem krilu napadajo Bolgari, v središču (pri jezeru Dojran) pa četverosporazumove čete. Bolgari so zavzeli Florino in še več drugih krajev ter so pri jezeru Ostrovu premagali srbsko drinsko divizijo.

Bolgarsko prodiranje.

Bolgari so na svojih skrajnih krilih predsolunske bojne črte pričeli s prodiranjem in sicer vzhodno od Florine in vzhodno od reke Strume. Jugozahodno od Dojranskega jezera se ponavljajo boji v bolgarskih predpostojankah. Vzhodno od Strume so Bolgari prekoračili Vrančič-Sarlijo-planino (severovzhodno od Demirhisarja). Bolgari so sicer svoj čas izjavili, da bodo le v skrajni potrebi vkorakali na grško ozemlje. Ker pa so četverosporazumove čete sedaj dan za dnevom skušale prodirati na bolgarska tla, so bili Bolgari primorani jih zavrniti s protinapadi in zasesti Florino in druge dele grškega ozemlja.

Bolgari zasedli Florino.

Dne 17. avgusta t. l. so zavezniške bolgarsko-avstrijsko-nemške čete zasedle grško mesto Florino.

Že delj kot tri tedne se je pričakovalo dan za dnevom, da bodo četverosporazumove čete napravile velik napad v Macedoniji. Tudi četverosporazumovo časopisje je veliko pisalo o tozadevnih četverosporazumovih pripravah, toda s pristavkom, da se čuti še general Sarraill za preslabega, da bi mogel pričeti s kako večjo ofenzivo. Ker že delj časa ni bilo zaznavati pred Solunom nobenih važnejših dogodkov, je nemško uradno poročilo z dne 18. avgusta, ki je poročalo, da so bolgarsko-avstrijsko-nemške čete dne 17. avgusta zasedle grško mesto Florino, zelo presemetilo. Grško mesto Florina leži 24 km južno od Bitolja in 110 km zahodno od Soluna ob železnici Solun—Vodena—Bitolj. Florina je stela pred vojsko 18 tisoč prebivalcev in je sedež grškega pravoslavnega škofa. Pred dvema tednoma je zasedla srbska podonavska divizija Florino, katero so grške čete zapustile. V smeri od Florine proti severu se je pripravljaj general Sarraill na napad na Bitolj, toda njegove načrte so sedaj prekrizale bolgarsko-avstrijsko-nemške čete in zasedle Florino.

Sarraill bi rad odpravil srbsko povelje.

General Sarraill in srbski prestolonaslednik sta se močno sprla. Sarraill je namreč zahteval, naj se tudi v srbskih polkih upelje angleški ali francoski poveljevalni jezik. Srbski prestolonaslednik je pa proti temu tako odločno nastopil, da je Sarraill hotel potegniti sabljo. Še le po posredovanju nekega drugega francoskega generala se je posrečilo, Sarrailla in prestolonaslednika pomiriti.

Rumunija.

Rumunija se še vedno ni odločila. Listi pišejo, da veže Rumunijo z nami vojaška pogodba, ki določa, da bi nam Rumunija v slučaju vojske morala pomagati z oboroženo silo. Ker pa Rumunija ne zakrivi rada očitno verolomstvo, kakor Italija, zato — še čaka. Izključeno seveda ni, da bo Rumunija ob primernem času udarila, kam — ne vemo.

Ali bo Rumunija zakrivila verolomstvo?

List „Esti Ujsag“ je izvedel iz zanesljivega vira sledeče: Vojaška pogodba, ki je bila pred tremi desetletji sklenjena med Avstrijo in Rumunijo, še sedaj obstoja in je še v veljavi. Ako bi nas Rumunija napadla z orožjem, bi s tem zakrivila najgrše verolomstvo. Toda toliko se sme v tem trenutku smatrati kot ugotovljeno, da je višek rumunske krize premagan in sicer iz dveh vzrokov: Rusiji ni prinesla generalna ofenziva njenih armad niti približno zaželjenih vspehov in končno si mora Rumunija prav dobro premisliti, predno da poseže v svetovno vojsko proti Avstriji, kajti avstrijsko-rumunska meja je — predobro zastražena.

Volilni boj na Grškem.

Dopisnik lista „Vossische Zeitung“ poroča iz Sofije:

V že pričetem volilnem boju uporabljajo Venizelosovi pristaši vsa sredstva, da zagotove njegov v-speh. Njihova gonja skoro nikjer ne zadeva na od-por v pokrajinah, ki so zasedene po četverosporazu-mu, in onih delih, ki so po angleško-francoski črti odrezani od ostale dežele. Četverosporazum trosi de-nar, zapira in odvaža domačine iz okolišev v bližini ter preprečuje n. pr. tudi uvoz časopisnega papirja v vzhodno Macedonijo, izvzemši one liste, ki so na-klonjeni ententi in v enostranskem presojanju vojne-ga in političnega položaja prekašajo celo najhujše francoske hujšakaške liste. To mora polagoma vpli-vati. V Atenah je stvar bistveno drugačna. Tam se še niso dali zavesti po očitno pretiranih vesteh. Grški se bliža zopet najresnejša kriza. Nezakrivani bojni načrt venizelosovcev in njihovih plačevalcev v četverosporazumovem taboru je pač, da bi se Grška kar najhujše kompromitirala pri osrednjih vlastih.

Zakaj Nikita ni ostal v Italiji.

„Tems“ poroča, da je Nikita najprvo namera-val ostati v Italiji. Pri nekem razgovoru z laškim v-nanjim ministrom pa je Nikita izjavil, da bi on odlo-čno protestiral, ako bi Italija hotela vzhodno obal Adrije poitalijančiti. Nikita bo z ruskim carjem delo-val na to, da ostane tostranska jadranska obal slo-vanska. Iz tega ozira je bolje, da ostane to ozemlje avstrijsko kot italijansko. Radi te izjave mu je itali-janska vlada odločno namignila, da se ne sme nase-li ti na italijanskih tleh.

Tedenske novice.

Odlikovani cesarski namestniki. Cesar je po-delil dalmatinskemu cesarskemu namestniku grofu Attems red železne krone I. razreda, tržaškemu ce-sarskemu namestniku baronu Fries-Skene veliki kri-žec Franc Jožefovega reda z vojnim okraskom, in koroškemu deželnemu predsedniku grofu Lodronu komturni križec Leopoldovega reda.

Osebnost. Cesar je imenoval deželnega šol-skega nadzornika Petra Končnika za dvornega svet-nika.

Umrli. Je br. Narcis Radek, usmiljen brat v Kandiji na Dolenskem. Rojen je bil v Veliki Nedelji na Štajerskem. V redu je živel 47 let, kjer je deloval kot lekarnar.

Iz učiteljske službe. Začasna učiteljica pri Sv. Florijanu pri Doliču Antonija Vaupot je imenovana za stalno učiteljico istotam.

Iz južne železnice. Premesčeni so pristavi: Ivan Roglič iz Divače na Zidanmost, K. Hein iz Gratweina na Pragarsko in Otton Robiček iz Poljčan v Gratwein.

Odlikovanja. Karl Rojs, židarski mojster z Ormoža, rodom iz Poličke vasi pri Jarenini, zdaj teh-nični mojster na južnem bojišču, je bil za zasluge odlikovan z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. — G. Pučko, bivši sođn. sluga iz Ormoža, sedaj profos, je bil odlikovan za zasluge s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Novice od ogrskih Slovencev. Ogrski uradni list objavlja odlikovance pri domobrancih. Pri domobrancih je odlikovanih 2400 mož. Na drugem mestu je glede odlikovanj 20. domobr. pešpolk, pri katerem služijo večinoma zalavski Slovenci. — V dolin-skavskem okraju se sme zrnje prosto nakupiti. „No-jine“ poročajo o tem: „Dovoleno je za dolnjelendav-ski okraj (jaras) zrnje v šteroj koli obični kupiti, ne samo v domači. Ki ste kaj pripovali, voščite siro-makom i ne odvajate po judajškoj ceni nikomi. Bož-joj roki ne vujdite, njegove plače ne zamudite. Zda-j bodimo smileni, kda se prilika ponuja za vsmilenje.“ — Nogo je pri koloni odtrgal mlatilni stroj 20letni že-ni posestnika Blaža Tukser iz Podturma.

Pravica do državne podpore za med vojno po-ročene žene. Domobranksko ministrstvo je odredilo, da imajo pravico do državnega prispevka za svoje v-poklicanih vojakov tudi žene, ki so se poročile še le med vojaškim službovanjem svojih mož in sicer tudi tedaj, če do poroke niso bile odvisne od zaslužka svojih sedanjih mož. Treba je seveda, da so ostali zakoniti predpogoji podani, kakor n. pr., da je žena državne podpore res potrebna, da je njeno preživlja-nje sedaj res v nevarnosti, dočim bi jo lahko preživ-ljal mož, če ne bi bil pri vojaki, da je mož svojo prezenčno vojaško dobo že odslužil itd. Žene, pri ka-terih so ostali zakoniti predpogoji podani in katerim so komisije prošnje zavrnile, le z utemeljitvijo, češ: da njihovo preživljanje pred vpoklicem sedanjih mož ni bilo bistveno od njihovega zaslužka odvisno, naj kar vnovič prosijo, one pa, ki iz tega vzroka prošnje sploh niso vložile, naj se pa, sedaj zglase pri svojih županstvih.

Važno za preskrbovalne podpore. Ako se kdo radi preskrbovalne podpore pritoži na upravno sodi-šče in je upravno sodišče ugodilo pritožbi ali pritož-bi, mora preskrbovalna komisija, predno izda novo rešitev, zaslišati stranko in njene priče. Ako po tem zaslišanju prošnjo zopet neugodno reši, mora v re-šitvi vse razloge natanko navesti. Tako je odločilo upravno sodišče na Dunaju.

Državna podpora za državne vpokojence. Po poročilu dunajskih listov bo podelila vlada vpokoj-e-nim državnim uslužbencem v najkrajšem času izdat-no denarno podporo.

80 mož ubežalo. „Novine“ poročajo: „Od 31. domobranskega (ogrskega) pešpolka smo poročali, ka-so celoga Rusi zgrabili. Zdaj nam piše Ruzic Fer. z Petaneč, ka jih je 80 vujšlo. On je gologlav brez vsega orožja vujšeo od pajdaša, komi je rane obve-žuvao.“

Ubegli ruski general. V Kőszegu na Ogrskem je pobegnil vjet ruski general Lovre Kormylov. Kdor ga vjame, dobi 1000 K nagrade.

Dva dimnikarja — begunca iz Gorice. Ne le eden, ampak kar dva dimnikarja sta prišla iz Gori-ce v Ljubljano v svoji črni uniformi z omelom in le-stvico. Voziček sta imela s seboj in naložila sta na voziček, kar sta mogla vzeti s seboj svojega blaga. Z vozičkom sta prišla do Logatca in tam sta stopila še le na vlak. Pravita, da v Ljubljani ne bosta ome-tala dimnikov, ampak v Gradec jo kreneta ali pa v Zagreb.

Nobenih vrednostnih predmetov — vojnim vjet-nikom! Dogajajo se slučajji, ko pošiljajo svoji iz do-movine vojnim vjetnikom v italijanskem ali ruskem vjetništvu razne vrednostne predmete, kot ure, lišp, dragocene nože itd. kot vzorce blaga. Umevno je, da je ta način pošiljanja vrednostnih predmetov popoi-noma neprimeren, ker ne nudi prav nobenega jam-stva, da vojni vjetnik dotično pošiljatev resnično tu-di dobi.

Divji prasci. Pod Gorjanci po Ruperčvrških gozdovih na Kranjskem se je zaredilo veliko divjih prašičev, ki delajo škodo po njivah in nasadih zla-sti posestnikom iz vasi Mihovec in iz Birčne vasi. Zda-j, ko manjka mesa, bi pa že bilo vredno, da bi se ta zalega polovila in postrelila.

Gospodarske novice.

Komu se naj oddajo nabrane koprive? Nabi-ranje kopriv je sedaj v polnem teku. Nabrane kopri-ve je izročati brez izjeme vojaškim skladiščem. Za 100 kg dobro posušenih kopriv plačuje vojaška upra-va 6 K.

Kaka mora biti voda za zalivanje rastlin? -- Voda, katero rabimo za zalivanje rastlin, ne sme bi-ti ne premrzla ne pregorka. Najboljše je, če je voda primerna temperaturi sobe, kjer se nahajajo cvetli-ce. Če je n. pr. voda pregorka, tedaj obstoji velika nevarnost, da začnejo spavajoče cvetlice prehitro ka-liti A ker primanjkuje cvetlicam v sobah potrebnega solnea in zraka, je to kalenje nezdravo, brez živ-ljske moči. Paziti moramo tudi, da ne ostaja v pod-stavku posode voda, ker se s tem povzroča gniloba korenin.

Letina v Istri. Vina ne bo. Pravijo, da ne bo v celi Koprščini 3 hl zdravega vina. Enako tožijo i Bržani. Suša je v Istri. Krompir vsled velike suše zaostaja. Kar ga je, ga luknjajo črvi. Fižol ne bo u-spel, z otavo ne bo priča. Če vlada ne bo pomagala, bo prihodnjo pomlad huda predla.

1 kg krompirja 1 K. V Zadru in drugih dal-matinskih mestih stane 1 kg krompirja 1 K in ga se za to ceno ni dobiti.

Razne novice.

Cene za žito, živino in druge potrebščine na Štajerskem v XVIII. stoletju. „S. N.“ se piše: Slu-čajno sem vzel te dni v roko župnika Antona Krem-pla „Dogodivšine Štajerske zemle.“ Na strani 207, v poglavju „Obdelanje zemle, družbinsko in hižno ži-vljenje“ so našteje sledeče cene: „Po tem, kak so ali leta bile ino časi, je tudi cena bila vsemi. Tak je l. 1704 en konj valal 10—40 fl, par volov ali juncov 5—60 fl, ena krava 4—30 fl, ena telica 3—12 fl, eno tele 1—3 fl, ena svinja 1—10 fl, en funt slaninskega mesa ali špeha 9 kr, funt svinskega mesa 3—4 kr, funt sala 12 kr, pint masla 30 kr, en roj 1.45 fl, en kolač kruha 6 kr, par kapunov 15 kr, štertinkjak vi-na 16 fl, štertinkjak dobrega jesiha 6 fl, kore moka (mele) 1—2 fl, kore pšenice 1½ fl, kore žita (herži) 1 fl, furesi 1.4 fl, prosa 1 fl, ječmena 51 kr, ovs 45 kr, hajdine 51 kr, do 1 fl, fižola 1½—2 fl, lenovega semena 2½ fl, ena moška suknja 4—8 fl, ena ženska kronzašnica 3—10 fl, druga njenjka ali suknja 4 fl, en kožuh 3—8 fl, ženski kožuh 7 fl, en gaban ali ča-ha 2—4 fl, par čevljev 2 fl, ena blazina 2½—5 fl, en günj 2½—3 fl, ena odeja 2 fl, ena punjava 1½ fl, ena škrinja 1 fl, jezero kolja 3 fl, en voz sena 2 fl.“ — Menja vendar ni tako prazno, če se včasih govori o dobrih starih časih. Predmet bo gotovo sam od sebe vzbudil dandanes pri občinstvu hvaležno razmiš-ljevanje.

Kaj se vse lahko v pijanosti primeri. Bil je krojač, ki je delal obleko vsake vrste. Bil je pa tudi obtem pivec, ki je pil pijačo vsake vrste. Pa se je enkrat malo preveč napil in v glavi mu ni bilo jas-no. Blizu so pa bili prazniki in ljudje so hodili pri-ganjat, naj hitro naredi obleko. Posebno nadležen je bil sosed: „Fant mora imeti novo obleko!“ To mu je vsak dan hodil praviti. Da se ga odkriža, se vsede — seveda v precej meglenem stanju — k stroju, na začne delati hlače. Kmalu so gotove. Odda jih sit-nemu sosedu. Tam pa je bilo jasno, ko dobe hlače, in fant jih pomeri. Ali — o joj — ena hlačnica je bi-la iz drugačnega blaga kakor druga! Mož je slabo vi-del — sicer vidi dobro — pa je dvoje različno bla-go skupaj sešil. Smešno a — resnično!

Morska zver. Iz Velikega Rata v Dalmaciji poročajo, da so ondotni ribiči vjeli 3 m 6 cm dolgega morskega psa, ki je tehtal 300 kg.

Dopisi.

Maribor. Ko je dne 18. t. m. korakala vojaška četa mimo kavarne „Theresienhof“ proti stolni cerk-vi, je padel iz okna na podstrešju imenovane kavar-ne drog, na katerem je bila pritrdjena zastava, na tla ter zadel dva vojaka in sicer enega na glavo, dru-gera pa na desno roko. Oba težko poškodovana vo-jaka so spravili v vojaško bolnišnico.

Celje. Že delj časa ni dobiti v našem mestu niti najmanjše množine svinjske masti, tudi olja ni dobiti, toda upati je, da se temu odpomore v najkraj-sem času.

Sv. Lenart nad Laškim. V petek ob 6. zjutraj je umrl g. Andrej Stegenšek, posestnik in občeznani stavbni podjetnik v Tevčah, oče gospoda bogoslov-nega profesorja dr. Avg. Stegenškega v Mariboru. Pogreb je bil v nedeljo dopoldne. Naj počiva v miru!

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

Izvanredna c. kr. državna loterija

za vojnooskrbovalne namene.

Ta loterija v denariju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

5. oktobra 1916. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamts-strasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštnine prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Naročajte in razširjajte „Stražo“!

